

EL SENTIMENT D'INSATISFACCIÓ ENVAIEIX FINIS I TOT ELS ORGANITZADORS; EL PÚBLIC, PERÒ, CONTINUA OMLINT LES SALES

La Mostra de València, eixir de l'atzucac

La IX edició de la Mostra de Cinema de Mediterrani ha produït fins i tot l'anunci de la possible dimissió del seu director, José Luis Forteza. De cara a l'any vinent, s'enfronta a la necessitat d'un canvi de perspectives que pugua fer evolucionar una idea que ha arribat a ser com una cotilla per a la seua evolució.

de públic és important i el festival acostuma a dinamitzar el món cultural valencià? ¿Potser és simplement això, que la Mostra no ha aconseguit un resò capaç de generar un moviment d'aproximació més gran dels canals de difusió cinematogràfica; que, fins ara, les pel·lícules guanyadores del certamen no han interessat gaire els distribuïdors —i, en aquest capítol, només algunes excepcions ens confirmen la regla?

La veu de Roberto Cantos també ha confirmat el renou que es viu en la Mostra; el regidor de l'Ajuntament de València, successor de Vicent Garcés al capdavant del festival, ha dit clara-

José Luis Forteza, Omero Antonutti i Ricard Pérez Casado en la presidència de la Mostra.

Francesc Milà

Finalitzada la IX Mostra de Cinema del Mediterrani, alguns han començat a preguntar-se quins objectius haurien de perseguir-se l'any vinent en un certamen que, sense possibles excuses, ha arribat a la majoria d'edat. En l'última edició de la Mostra, les habituals crítiques i comentaris de premsa, sempre reproduïts fins a la sacietat, s'han convertit en notícies ben bé inquietants. Sembla que ha estat necessària la incorporació de seccions on pogueren projectar-se més pel·lícules europees, hi ha hagut també rumors de dimissió del director de la Mostra José Luis Forteza, problemes econòmics d'última hora i una estranya necessitat d'inventar-se ràpidament un premi rocambolesc de Director de l'any perquè Almodóvar li donara un poc de color al certamen.

El recurs Almodóvar, massa utilitzat ja a hores d'ara, amaga una evident falta d'imaginació; un festival que és incapaç de generar un interès real del públic sobre la figura de Theo Angelopoulos, possiblement un dels directors més interessants d'aquest final de segle, i ignora que el públic necessita informació, entre tantes possibilitats existents, sobre ofertes concretes, d'alguna manera du una direcció equivocada que no pot corregir-se amb simples retocs sense propostes clares.

El cas Forteza

Un dels primers a reconèixer que la Mostra es troba davant d'un carreró amb difícil eixida, ha estat el seu director José Luis Forteza, que ha plantejat la necessitat d'incorporar-hi experts internacionals per a garantir la solvència de les pel·lícules seleccionades. ¿Què passa, doncs, a la Mostra si l'èxit

ment que vol replantejar-se la Mostra; no obstant això, també ha dit que no vol canviar ningú de l'equip. Les contradiccions envaeixen també Cantos quan diu que aquest any s'ha aconseguit fer un festival més europeu i obert, que obrirà el camí al de l'any que ve. Poc, molt poc, s'han notat els canvis i, a més, si tot va bé, ¿per què José Luis Forteza vol dimitir del seu càrrec i tot-hom es declara insatisfet amb l'actual trajectòria de la Mostra? Potser una de les raons principals prové dels inicis del festival, quan es van marcar els seus senyals d'identitat.

Afavorir cinematografies menudes

Des d'un principi, el Mediterrani va definir les línies del festival; es tractava de donar suport a cinematografies menudes i de poca eixida als grans circuits de distribució. Limitant la convo-

El director de la Mostra, José Luis Forteza, l'alcalde de València, Ricard Pérez Casado.

catòria als països mediterranis, tenien uns senyals clars d'identitat i això resultava beneficiós, però, amb el temps s'ha pogut comprovar que el festival s'ha tancat en ell mateix.

Caldria, doncs, obrir-se a cinematografies d'un altre signe més competitiu que interessin més al món financer del cinema; i, a més, es dona el cas que inclús un cinema més accessible, com pot ser el de l'estat espanyol, acostuma a estar pobrament representat, per no parlar del cinema català davant d'un festival que quasi l'ignora. Però no és aquest el cas, sinó que es tracta més bé d'una inoperant presència del cinema europeu, si fa no fa el que interessa al gran públic, i d'una mena de xantatge que afavoreix el cinema àrab a l'hora de concedir els premis; si més no, resulta curiós que dies abans de donar els guardons, la crítica assenyale sempre una sèrie de films, la gran majoria italians o francesos, i després els premis se'n vagen a l'est del Mediterrani.

¿Per què es premien tan pocs films de cinematografies europees? La pressió existent per a atorgar els premis a cinematografies no importants per tal de donar-los suport, no sembla una bona política i les conseqüències es veuen ara.

Totes aquestes consideracions no tenen res a veure amb Mercafilm, un dels

aparadors cinematogràfics més importants del sector, però els 3.500 milions que Mercafilm ha mogut no tenen un ressò en la Mostra, i la prova són els vint milions de pessetes que va haver de posar la Conselleria de Cultura a última hora per tal d'aturar el col·lapse.

¿Es tracta, doncs, d'un problema de pressupostos? ¿Potser els 160 milions és una xifra escassa per a un festival d'aquestes característiques? Els exemples, sense voler establir una comparança, d'altres festivals com el de Barcelona, que té al voltant de 130 milions, o el de Sitges, encara més voluntarista, fan la impressió que la Mostra de Cinema Mediterrani hauria d'aconseguir un ressò diferent del que obté a hores d'ara.

Noves opcions

Només una solució sembla que podria fer revifar la Mostra de Cinema Mediterrani, i és donar una altra presència, a més de la testimonial de la secció informativa, al cinema europeu i en general a les cinematografies que en el nostre temps poden donar força a un festival que hauria d'arribar al seu desè aniversari amb un major reconeixement i categoria. Hi ha, com a afeït, una funció que la Mostra podria desenvolupar ben bé, i és la d'aparador per a vendre cinema europeu als països del nord d'Àfrica.

La Mostra de Cinema Mediterrani no deu, és clar, oblidar les cinematografies que li van donar motiu per a nàixer, però també altres festivals especialitzats, com ara Sitges, han hagut d'incloure seccions noves per a ampliar l'oferta. És aquest, potser, el desafiament de la Mostra i els seus organitzadors, ja que el concepte de mediterraneïtat és important, però no ha d'actuar com a cotilla que impedisca la seua evolució.

Però, evidentment, el problema de la Mostra no és sols el de la selecció de films i necessita també veure's lliure de problemes pressupostaris. Segons Forteza, els 160 milions no són operatius per al seu projecte de festival i limita la capacitat de maniobra. A la vegada, les institucions tampoc sembla que donen un suport massa entusiàstic a la Mostra, els 5 milions que dona el Ministeri de Cultura són sempre ridículs si pensem que només la propaganda de Tabacalera hi aporta 10 milions.

Els brillants resultats de taquilla no han d'amagar un profund descontentament per part de la majoria, i els 50.000 espectadors són potser una bon indicador dels nivells d'acceptació cinematogràfica de la ciutat de València, acceptació que caldria aprofitar per a empreses més equitatives i amb un sentit més modern del cinema. □